

Stichting Het Peutercollege

Rotterdam

**Rapport inzake de jaarrekening
2016**

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

Inhoudsopgave

Rapport	3
Bestuursverslag	5
Jaarrekening	7
Balans per 31 december 2016	8
Staat van baten en lasten over 2016	10
Grondslagen voor financiële verslaggeving	11
Grondslagen voor financiële verslaggeving	12
Toelichting op balans	13
Toelichting op staat van baten en lasten	16
Overige gegevens	20
Overige gegevens	21
Controleverklaring	22

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

RAPPORT

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

Aan het bestuur van
Stichting Het Peutercollege
Hilledijk 97a
3072 RE Rotterdam

Den Haag, 20 april 2017

Geacht bestuur,

Overeenkomstig uw opdracht hebben wij uw jaarrekening 2016 gecontroleerd. Hiermee brengen wij verslag uit omtrent de uitkomsten van onze werkzaamheden.

Controleverklaring

Onze controleverklaring is opgenomen onder de Overige Gegevens op pagina 22.

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

BESTUURSVERSLAG

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

Bestuursverslag

Het jaar 2016

In 2016 heeft de stichting invulling gegeven aan haar doelstelling, namelijk het aanbieden van opvang en onderwijs en achterstandsbestrijding (door middel van voor- en vroegschoolse educatie), zulks ter bevordering en stimulering van van peuters en hun ouders, met name uit een laag sociaal milieu.

De stichting verwezenlijkt dit doel door het aangaan van samenwerkingsverbanden, onder andere met maatschappelijke voorzieningen uit de wijk, het aanbieden van onderwijs en voor- en naschoolse opvang en ouders voor te bereiden op de overgang van hun kinderen naar basisonderwijs.

In 2016 is besloten vanwege bepaalde ontwikkelingen in samenwerkingsverbanden de activiteiten op vier locaties te staken. In cijfers vertaalt dit zich in een afname van baten, lasten en personeel in 2016. Met alle inspanningen gedurende om de impact van deze ontwikkelingen op de begroting te beperken, heeft dit geresulteerd in een positief resultaat van € 108.185 voor de stichting.

Met de stevige financiële basis van de toegezegde funder(s) kan de stichting voortbouwen aan een toekomst die het mogelijk maakt nieuwe locaties te openen en verder invulling te geven aan de doelstelling van de stichting.

Een vooruitblik: 2017

Voor de begroting van 2017 gaan we vooralsnog uit van een nihil resultaat. De begroting toont een geschatte inkomstenstroom van in totaal € 492.000.

Daar staan begrote lasten voor directe (€ 353.000) en indirecte organisatielasten (€ 139.000) van in totaal € 492.000 tegenover.

Speciale aandacht gaat daarbij uit naar de inrichting en opstart van nieuwe locaties en (kwalitatieve) instandhouding en investering in personeel.

Overige ontwikkelingen

In 2016 heeft het bestuur verder gewerkt aan de visie op de doelstelling en de wijze waarop hier invulling aan kan worden gegeven.

Deze ontwikkelingen en bestuurlijke voornemens laten zich nog niet in financiële zin kwantificeren. Waar mogelijk worden de ontwikkelingen en voornemens gefinancierd door cliënten en funders.

Ondertekening namens het bestuur

Rotterdam, 20 april 2017

Stichting Het Peutercollege

M. Talbi
Voorzitter

L.S. Onkenhout
Secretaris

M. Pires
Penningmeester

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

JAARREKENING

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

Balans per 31 december 2016

Activa

(na verwerking saldo van baten
en lasten)

	€	31 dec 2016 €	€	31 dec 2015 €
<i>Vaste activa</i>				
Materiële vaste activa		31.425		84.107
<i>Vlottende activa</i>				
<i>Vorderingen</i>				
Overige vorderingen	148.021		12.650	
		148.021		12.650
Liquide middelen		45.322		130.272
Totaal		224.768		227.029

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

Passiva

(na verwerking saldo van baten en lasten)

	€	31 dec 2016 €	€	31 dec 2015 €
<i>Stichtingsvermogen</i>				
Algemene reserve	10.305		7.039	
Bestemmingsreserve	181.987		77.068	
		192.292		84.107
 <i>Kortlopende schulden</i>				
Belastingen en premies sociale verzekeringen	13.083		10.315	
Overige schulden en overlopende passiva	19.393		132.607	
		32.476		142.922
 Totaal		224.768		227.029

Gewaarmerkt als staat
 waarop onze controleverklaring
 d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
 accountants

Staat van baten en lasten over 2016

	2016	Begroting 2016	2015
	€	€	€
Baten	1.302.754	1.496.702	1.388.362
Overige opbrengsten	3.266	-	7.039
Som van de baten	<u>1.306.020</u>	<u>1.496.702</u>	<u>1.395.401</u>
Personeelslasten	346.434	323.460	384.615
Afschrijvingen	52.683	36.500	38.350
Algemene beheerskosten	798.718	1.050.212	1.007.988
Som van de lasten	<u>1.197.835</u>	<u>1.410.172</u>	<u>1.430.953</u>
Saldo baten en lasten	<u><u>108.185</u></u>	<u><u>86.530</u></u>	<u><u>-35.552</u></u>
 Bestemming van het totaal saldo van baten en lasten			
Algemene reserve	3.266	-	7.039
Bestemmingsreserve	104.919	86.530	-42.591
	<u>108.185</u>	<u>86.530</u>	<u>-35.552</u>

Gewaarmerkt als staat
 waarop onze controleverklaring
 d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
 accountants

Grondslagen voor financiële verslaggeving

Gegevens stichting

Stichting Het Peutercollege is statutair gevestigd op de Westersingel 102 in Rotterdam.

Belangrijkste activiteiten

De activiteiten van Stichting Het Peutercollege bestaan voornamelijk uit het aanbieden van opvang en onderwijs en achterstandsbestrijding (door middel van voor-vroegschoolse educatie), zulks ter bevordering van peuters en hun ouders / verzorgers, met name uit een laag sociaal milieu, en al hetgeen met vorenstaande rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

Locatie feitelijke activiteiten

De stichting verricht haar activiteiten in Rotterdam.

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

Grondslagen voor financiële verslaggeving

Algemeen

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen zoals opgenomen in Richtlijn 640 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, van toepassing op organisaties zonder winststreven.

Algemene grondslagen voor waardering activa en passiva

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Stelselwijziging

In de jaarrekening 2016 is een stelselwijziging doorgevoerd. Tot en met het boekjaar 2015 werd, conform de grondslagen in de jaarrekening van de stichting, gerapporteerd overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW. Gegeven de aard van de stichting is dit gewijzigd in Richtlijn 640 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, van toepassing op organisaties zonder winststreven. Voorts is besloten voor het resultaat uit overige (niet gefinancierde activiteiten) een reserve te vormen. De effecten van deze stelselwijziging zijn retrospectief verwerkt door het doorvoeren van een vermogensmutatie, en waar nodig zijn de cijfers 2015 ten behoeve van de vergelijkbaarheid aangepast.

Grondslagen voor waardering activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Er wordt 20 vanaf het moment van ingebruikneming. De afschrijvingspercentages bedragen 33 procent.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden opgenomen tegen nominale waarde.

Schulden

De schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de nominale waarde. Alle kortlopende schulden hebben een looptijd van minder dan één jaar.

Grondslagen voor bepaling resultaat

Algemene grondslagen bepaling resultaat

Het saldo (resultaat) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal van de baten en lasten. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Resultaten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

Toelichting op balans

Materiële vaste activa

	31 dec 2016	31 dec 2015
	€	€
Inventaris	31.425	56.863
Andere vaste bedrijfsmiddelen	-	27.244
	<u>31.425</u>	<u>84.107</u>

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de materiële vaste activa gedurende het boekjaar weer:

	Inventaris	Andere vaste bedrijfs- middelen	Totaal
	€		€
<i>Boekwaarde 1 januari</i>			
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	127.190	66.265	193.455
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-70.327	-39.021	-109.438
	<u>56.863</u>	<u>27.244</u>	<u>84.107</u>
<i>Mutaties boekjaar</i>			
Investerings	-	-	-
Desinvesterings	-	-13.992	-13.992
Afschrijvingen	-25.438	-13.252	-38.691
	<u>-25.438</u>	<u>-27.244</u>	<u>-52.682</u>
<i>Boekwaarde 31 december</i>			
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	127.190	-	127.190
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-95.765	-	-95.765
	<u>31.425</u>	<u>-</u>	<u>31.425</u>

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

Vorderingen

	<u>31 dec 2016</u>	<u>31 dec 2015</u>
	€	€
<u>Overige vorderingen en overlopende activa</u>		
Afrekening Peuter & Co	1.582	12.199
Tussenrekening salarissen	1.130	451
Te ontvangen Stichting De Verre Bergen	145.309	-
Totaal	<u>148.021</u>	<u>12.650</u>

Liquide middelen

	<u>31 dec 2016</u>	<u>31 dec 2015</u>
	€	€
ABN Amro - rekening courant	44.811	129.993
ABN Amro - deposite rekening	-	279
Kas	511	-
Totaal	<u>45.322</u>	<u>130.272</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

Stichtingsvermogen

Algemene reserve

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	7.039	-
Resultaatbestemming boekjaar	3.266	7.039
Stand per 31 december	<u>10.305</u>	<u>7.039</u>

De algemene reserve wordt gevormd door resultaten uit overige activiteiten (advieswerkzaamheden).

Bestemmingsreserve

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	77.068	119.659
Resultaatbestemming boekjaar	104.919	-42.591
Stand per 31 december	<u>181.987</u>	<u>77.068</u>

De bestemmingsreserve wordt gevormd door resultaten uit activiteiten waar donaties voor zijn toegezegd.

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

Kortlopende schulden

	<u>31 dec 2016</u>	<u>31 dec 2015</u>
	€	€
<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>		
Loonheffingen	13.083	20.470
<u>Overige schulden en overlopende passiva</u>		
Nog te besteden donaties	-	120.494
Nog te ontvangen facturen	19.393	12.113
Totaal	<u>19.393</u>	<u>132.607</u>

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

Toelichting op staat van baten en lasten

Baten

	2016	Begroting 2016	2015
	€		€
<u>Baten locaties Peuter & Co</u>			
VVE Bijdragen	362.566	512.000	512.000
Bijdragen Groep Nul	63.096	100.000	100.000
Ouderbijdragen	22.490	30.100	33.098
	<u>448.152</u>	<u>642.100</u>	<u>645.098</u>
<u>Funders</u>			
Stichting De Verre Bergen	810.310	810.310	617.816
Bernard van Leer Foundation	26.518	26.518	119.900
Overige donaties	17.774	17.774	5.548
	<u>854.602</u>	<u>854.602</u>	<u>743.264</u>
<u>Overige baten</u>			
Opbrengsten adviezen	3.266	-	7.039
	<u>3.266</u>	<u>-</u>	<u>7.039</u>
Som van de baten	<u><u>1.306.020</u></u>	<u><u>1.496.702</u></u>	<u><u>1.395.401</u></u>

In 2016 is besloten om met ingang van het derde kwartaal de activiteiten op vier locaties te staken. De baten voortkomend uit deze activiteiten zijn derhalve lager uitgevallen dan begroot.

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

Lasten

Personeelslasten

	2016	Begroting 2016	2015
	€		€
Lonen en salarissen	266.820	312.900	231.888
Sociale lasten	41.034	54.560	35.567
Pensioenlasten	23.724	36.000	20.985
Overige kosten	2.312	-	-837
Af: invalpool naar algemene beheerskosten	-80.091	-80.000	-37.880
	<u>253.799</u>	<u>323.460</u>	<u>249.723</u>
<u>Overige personeelskosten</u>			
Training management en leiders	13.171	15.000	11.033
Inhuur extern personeel	75.275	71.500	138.472
Overige personeelskosten	4.189	-	-
Totaal	<u><u>346.434</u></u>	<u><u>86.500</u></u>	<u><u>384.615</u></u>

In 2016 zijn de personele kosten lager uitgevallen dan begroot, wat is te verklaren door de personeelsuitstroom vanwege het staken van de activiteiten op vier locaties.

De overige personeelskosten zijn in 2016 fors afgenomen ten opzichte van 2015, aangezien destijds een officemanager werd ingehuurd via een uitzendbureau.

Afschrijvingen

	2016	Begroting 2016	2015
	€		€
Afschrijvingen	38.691	36.500	38.350
Resultaat afstoting activa	13.992	-	-
Totaal	<u><u>52.683</u></u>	<u><u>36.500</u></u>	<u><u>38.350</u></u>

De Stichting heeft, gezien het staken van de activiteiten op vier locaties, de huurdersinvesteringen die in het verleden zijn gedaan op die locaties, gedesinvesteerd. Dit heeft geresulteerd in een boekverlies van € 13.992.

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

Algemene beheerskosten

	2016	Begroting 2016	2015
	€		€
<u>Exploitatiekosten</u>			
Personeelslasten Peuter & Co	422.752	640.000	650.643
Organisatiekosten Peuter & Co	66.571	97.280	96.000
Huisvestingskosten locaties Peuter & Co	42.207	61.140	60.535
Activiteitenkosten Peuter & Co	6.295	4.000	8.702
Wijkactiviteiten Peutercollege	15.546	12.000	15.096
Invalpool vanuit Het Peutercollege	80.091	80.000	37.880
<u>Kantoorkosten</u>			
Mobiliteit en overige bureaunkosten	19.952	22.000	24.013
Drukwerk	8.316	20.000	28.548
Telefonie en website	20.479	25.000	27.981
Verzekeringen	12.429	7.000	11.609
<u>Huisvestingskosten</u>			
Onderhoudskosten pand	431	-	1.340
Diverse aanschaffingen	-	-	696
<u>Kosten van onderzoek en ontwikkeling</u>			
Ontwikkeling Plus	61	-	9.925
Ontwikkeling Gezinsbetrokkenheid	69.034	68.292	5.548
<u>Overige algemene kosten</u>			
Administratiekosten	11.711	9.300	7.230
Accountantskosten	3.299	2.200	2.200
Bestuurskosten	2.068	2.000	2.600
Bankkosten	194	-	289
Overige kosten	17.282	-	17.153
Totaal	798.718	1.050.212	1.007.988

De exploitatiekosten zijn fors lager uitgevallen door het staken van de activiteiten op vier locaties. Voor wat betreft de kantoorkosten geldt dat de kosten verzekeringen in lijn zijn met vorig jaar, doch te optimistisch begroot.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling hebben betrekking op de ontwikkeling van de methodiek 'Gezinsbetrokkenheid'. Voor de ontwikkeling van deze methodiek zijn donaties toegezegd door de funders van de stichting.

De overige algemene kosten ad € 17.000 hebben betrekking op de inhuur van externe expertise aangaande formele en juridische aangelegenheden.

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

Ondertekening namens het bestuur

Rotterdam, 20 april 2017

Stichting Het Peutercollege

M. Talbi
Voorzitter

L.S. Onkenhout
Secretaris

M. Pires
Penningmeester

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

OVERIGE GEGEVENS

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

Overige gegevens

Resultaatbestemming

Resultaatbestemming 2016

De staat van baten en lasten over het boekjaar 2016 sluit met een positief saldo van € 108.185. Hiervan wordt € 3.266 ten gunste gebracht van de algemene reserve, en een bedrag van € 104.919 ten gunste van de bestemmingsreserve. Na de verwerking van het saldo van baten en lasten bedraagt het vermogen van de stichting € 192.292.

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

CONTROLEVERKLARING

Gewaarmerkt als staat
waarop onze controleverklaring
d.d. 20 april 2017 betrekking heeft

SCHIPPER & PAUL
accountants

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Het Peutercollege

A. Verklaring over de jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Het Peutercollege te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Het Peutercollege per 31 december 2016 en van het saldo van baten en lasten over 2016 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de staat van baten en lasten 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Het Peutercollege zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie

SCHIPPER & PAUL
accountants

materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder Winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening **Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening**

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

SCHIPPER & PAUL
accountants

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Den Haag, 20 april 2017

SCHIPPER & PAUL ACCOUNTANTS BV

Mrs. J.G.M. Schipper RA